

CEA DE A ZECEA ANIVERSARE A REFORMEI ÎNVĂȚĂMINTULUI

Inceperea anului școlar 1958—1959 s-a făcut într-un cadru mai sărbătoresc decît cel tradițional, datorită faptului că a coincis cu cea de a zecea aniversare a reformei învățămîntului.

Victoria revoluției socialiste în patria noastră, în Republica Populară Romîni, a creat condiții ou totul noi pentru dezvoltarea vieții economice, politice și culturale.

Avînd un trecut glorios de luptă, fiind în posesiunea științei marxist-leniniste, cunoscînd experiențele de importanță internațională ale Uniunii Sovietice și folosînd tradițiile progresiste autohtone. Partidul Comunist Romîni, mai tirziu Partidul Muncitoresc Romîni a trasat cu o înțelepciune de adevărat conducător sarcinile în toate domeniile vieții noastre.

Principiile călăuzitoare ale desfășurării revoluției noastre culturale pe frontul învățămîntului au fost fixate prin reforma învățămîntului din august 1948. Sarcina ce ni s-a trasat a fost aceea de a educa tineretul în spirit socialist, un tineret bine pregătît din punct de vedere științific, pătruns de patriotismul socialist și de internaționalismul proletar, de devotamentul față de popor, de dorința de a contribui cu toate puterile sale creatoare la construirea socialismului și la apărarea păcii. Ni s-a trasat sarcina de a educa un tineret care să stea ferm pe pozițiile materialismului, care să lupte împotriva ideologiei burgheze destructive, care să fie eliberat atît de sentimentele naționalist-șovine, cit și de cătușele înrobitoare ale misticismului.

La cea de a zecea aniversare a reformei învățămîntului constatăm, în ceea ce privește situația din învățămîntul superior, că în patria noastră funcționează astăzi 32 de institute de învățămînt superior, cu 95 de facultăți (în 1938, în România existau 16 institute universitare cu 41 de facultăți).

În anul 1938—1939 erau ținuți în evidență 26.489 de studenți, în timp ce în anul școlar 1957—58 numărul studenților a fost de 89.919 (din care cca 30.000 fără frecvență, deci fără a-și intrerupe munca în producție).

Factorul decisiv al eficacității reformei învățămîntului a fost schimbarea radicală a compoziției sociale a studențimii. Astăzi majoritatea covârșitoare a studenților se compune din elemente de origine muncitorească. O statistică din anul 1943—44 arată că în România burghezo-moșterească, din 20.742 de studenți numai 58 erau copii de muncitori.

Dezvoltarea învățămîntului medico-farmaceutic e oglîndită și de faptul că în comparație cu anul 1939 — cînd la cele trei facultăți de medici și două facultăți de farmacie cite funcționau atunci, urmau cursurile 3.600 de studenți, — astăzi numărul studenților care frecventează cele cinci facultăți de medicină generală, cele cinci facultăți de pediatrie, cele trei facultăți de stomatologie și cele trei facultăți de farmacie — este de 10.000.

La eliberare, țara noastră avea 11.000 de medici, din care 8.000 funcționau în mediu urban. Cu toate că în medie revenea 1 medic la 2.000 de lo-

cuitori, totuși din cauza repartizării disproporționale. în mediul rural. nu era decît 1 medic la 8.526 de locuitori.

Datorită posibilităților pe care le-a creat reforma învățămîntului, astăzi avem peste 22.000 de medici. (1 medic la 800 de locuitori). Practic, în mediul rural nu mai există circumscripție sanitară vacantă. Ba mai mult, în numeroase circumscripții rurale, pe lângă medicul universal, funcționează și un medic care se ocupă cu problemele mamei și copilului. În unele locuri au început să apară medicii dentiști.

De la data înființării sale. I.M.F. din Tg.-Mureș a pregătît peste 1.700 de medici și farmaciști.

În acest timp am acordat o deosebită atenție problemelor învățămîntului practic al studenților. pe care i-am învățat că la locul lor de muncă. atît la sate cit și la orașe, trebuie să lupte pentru cauza socialismului.

Printre altele, reforma învățămîntului a prevăzut ca pregătirea cadrelor medicale și farmaceutice să se facă în institute superioare cu un profil propriu.

Facultățile institutelor de medicină nu-și pot revendica destinația, ca absolvenții să fie declarați calificați în specialitatea respectivă, odată cu obținerea diplomei de stat. În schimb, prin stabilirea unei juste proporții între învățămîntul teoretic și cel practic după criteriul specializării s-au creat condiții în vederea asigurării unei perfecționări suplimentare.

Rezultate deosebit de bune s-au obținut în domeniul pregătirii cadrelor de pediatrie. Absolvenții facultății de pediatrie îndeplinesc un rol important în micșorarea simțitoare a coeficientului de mortalitate infantilă. După cum se știe, în anul 1938, în România burghezo-moșierească, mortalitatea infantilă era de 19%, — iar pe teritoriul actual al Regiunii Autonome Maghiare această mortalitate era de 16,8%. În regimul nostru de democrație populară, mortalitatea infantilă pe țară a scăzut la 8,2%, iar pe teritoriul R.A.M. la 6,4%.

An de an am mărit în planurile noastre didactice proporția învățămîntului practic. Dar micșorarea numărului de cursuri teoretice nu înseamnă că s-au nesocotit exigențele problemelor teoretice. Reducerea numărului de ore teoretice a fost posibilă, în primul rînd, datorită faptului că s-au redactat cursuri litografiate și manuale la toate obiectele. Nu demult a apărut primul manual mare în limba maternă în cadrul institutului nostru — Neuropatologia — redactat de acad. profesor Dezső Miskolczy.

Noile programe analitice au introdus lucrări practice chiar și la cursurile teoretice (fiziologie, fiziopatologie).

În acțiunea de ridicare a nivelului de învățămînt, deosebit de operativ s-a dovedit a fi principiul sistemului de norme pe grupe de studiu, aplicat în anul școlar 1952—53. În predarea cursurilor clinice, cel mai eficient a fost stagiul clinic, studenții fiind repartizați zilnic între orele 8—11 timp de mai multe săptămîni, la diferite clinici, unde participă direct la examinarea și tratamentul bolnavilor, sub îndrumarea unui asistent.

O experiență medicală foarte utilă dobîndesc studenții noștri în cadrul stagiului de vară la spitale. După absolvirea anului IV, studenții s'nt obligați să efectueze o practică de 3 săptămîni atît la secția medicală cit și la cea chirurgicală. Practica se face în spitalele raionale.

Salutăm cu toată bucuria recenta hotărîre care prevede ca absolvenții anului V să facă o practică de șase săptămîni în mediul rural. Cele șase săptămîni petrecute lângă un medic de circumscripție cu o bună experiență medicală, vor izbuti, fără îndoială să trezească și să dezvolte în studenții noștri menirea și răspunderea ce-i revine unui medic de circumscripție, ameliorînd în același timp conținutul materiei predate în cursul anului VI.

In cursul anului VI, cea mai mare parte a timpului studenții sînt ocupați cu munca în clinici (72,20%).

In cursul anilor de studii, am asigurat un teren din ce în ce mai mare practicii de policlinică a grupelor de studenți. Așa de exemplu, practica de medicină internă se efectuează în proporție de 25% la policlinici. Aceasta are meritul de a-l apropia pe student și mai mult de practica medicală zilnică.

In anul trecut am revenit la cele mai importante forme ale învățămîntului medical practic: la sistemul de externat și internat. Amîndouă aceste forme au o tradiție veche în patria noastră. După absolvirea anului III, studenții pot să ocupe un post de extern, în urma concursului la care se prezintă. Obligația externului este ca timp de 2 ani să-și schimbe din șase în șase luni locul de muncă și să lucreze zilnic în clinică între orele 8—12, unde trebuie să îndeplinească atribuțiile medicului de secție. După terminarea stagiului de externat, studenții au dreptul să se prezinte la concursul de internat. Internul e obligat ca timp de trei ani să lucreze în șase clinici, participînd la activitatea clinică în mod regulat.

Invățămîntul practic s-a ameliorat considerabil și datorită faptului că Ministerul Sănătății și Ocrotirilor Sociale asigură an de an tot mai multe locuri în cadrul secțiilor de boli interne, pediatrie, ginecologie-obstetrică și infecțioase, timp de un an după examenul de stat.

Toate aceste realizări menite să amelioreze învățămîntul practic constituie o mărturie că în activitatea noastră am folosit cu succes minunata experiență sovietică, aplicînd-o just la specificul condițiilor noastre, ținînd seama în același timp și de tradițiile progresiste ale învățămîntului superior românesc.

Cu ajutorul acestora cred că am izbutit să ducem în mare parte la îndeplinire în domeniul pregătirii practice a studenților noștri, sarcina măreață pe care ne-a trasat-o Partidul Muncitoresc Român — aceea de a educa medici și farmaciști care să stăjească fără șovăire cauza poporului.

Reforma învățămîntului a dat un avînt viguros activității noastre științifice. Prin intermediul cercurilor științifice am antrenat în această muncă și pe studenți. Rezultatele activității științifice ale institutului nostru se oglindesc nu numai în publicațiile medicale din țară, ci în primul rînd în „Revista Medicală” (Orvosi Szemle) care apare în cadrul institutului nostru, atît în limba romînă cît și în cea maghiară.

Orice hotărîre a Partidului și Guvernului, referitoare la problemele de învățămînt, se ocupă amănunțit și cu învățămîntul minorităților naționale conlocuitoare.

Rețeaua școlilor de stat asigură predarea învățămîntului în limba maternă a 15 naționalități. Ungurii care constituie cea mai numeroasă minoritate națională au posibilitatea de a urma cursurile de învățămînt superior în limba maternă. Și în această problemă, regimul nostru democrat-popular manifestă o fidelitate neclintită față de mărețele principii leniniste. Asemenea rezultate nu a fost capabil să obțină nici regimul burghez al exploataților maghiari și nici al celor romîni. Acest fapt întărește și el în sufletul maselor populare largi ale minorităților conlocuitoare înfrățite cu poporul român, sentimentul de dragoste și de recunoștință față de Partidul nostru. Guvernul nostru și regimul nostru de democrație populară.

Chezășia desfășurării consecutive a reformei revoluționare a învățămîntului o constituie ajutorul și sprijinul permanent al Partidului și Guvernului nostru. Congresul al II-lea al P.M.R. s-a ocupat amănunțit cu activitatea instructiv-educativă a cadrelor didactice superioare. Același spirit a strădănit hotărîrea Partidului în legătură cu educația tineretului, cu ameliorarea învățămîntului secundar și apoi cu aceea a învățămîntului superior.

Toate aceste documente de partid au trasat continuarea activității noastre instructiv-educative de pe poziția concepției materialismului dialectic și a partinătății socialiste.

Sarcini pline de răspundere stau în fața institutelor medico-farmaceutice mai ales în actuala perioadă. Rezoluțiile ședinței plenare a C. C. al P.M.R. din 9—13 iunie 1958, atrag în mod insistent atenția asupra luptei ce trebuie dusă împotriva ideologiei burgheze și a celei mai primejdioase forme a acesteia: revizionismul. Această primejdie există și în domeniul științelor medicale. Ca orice știință a naturii, medicina conține nu numai constatări faptice ci și concluzii filozofice, care implică o anumită concepție despre lume și viață. Aceste concluzii pot fi sau materialiste sau idealiste. Sarcina noastră este să susținem cu toată hotărârea ideile materialiste, să aplicăm în mod creator concepția lui Pavlov în toate ramurile și problemele medicinei în același timp trebuie să ne opunem cu fermitate și să demascăm tendințele burgheze idealiste care se camuflează sub aparența obiectivității.

Noi nu socotim că ne-am îndeplinit menirea de educatori dacă dăm viitorului medic și farmacist numai cunoștințele de bază ale specialității sale. Toți medicii și farmaciștii trebuie să simtă că sint activiști ai societății noastre noi. La locul lor de muncă, în uzine, la sate, în instituții, ei trebuie să fie purtătorii de cuvânt și propagandiștii învățaturii și ideilor Partidului fără să uite niciodată că reprezintă interesele clasei muncitoare și ale țărânimii muncitoare. În propriul lor domeniu de activitate ei trebuie să lupte nezdruccinat pentru consolidarea dictaturii proletariatului.

Tocmai acesta este cel mai adânc înțeles al reformei învățământului: ce se realizează sub semnul revoluției noastre culturale: crearea unui tip nou de intelectual care știe să sintetizeze în mod creator înalta lui pregătire de specialitate cu neprecupețita traducere în viață a mărețelor idei ale Partidului Muncitoresc Român.

TIBOR ANDRÁSOF SZKY

